

Mediatiedote 31.5.2011

Kopioston digilupa mahdollistaa verkkoaineiston ja julkaisujen sähköisen käytön kouluissa

Tekijänoikeusjärjestö Kopioston uusi digitaalisen käytön lupa ratkaisee monia opetuksen tekijänoikeuskysymyksiä. Luvan myötä oppilaitokset voivat skannata painettuja julkaisuja sekä kopioida internetissä olevaa aineistoa opetuksen lisämateriaaliksi.

”Kopiosto on digitaalisen, verkossa tapahtuvan tiedonvälityksen eturintamassa. Tämän vuoksi pyrimme osaltamme antamaan parhaat mahdolliset edellytykset käyttää laillisesti digitaalista materiaalia opetustilanteissa. Nyt markkinoitava lupa on askel eteenpäin tässä tavoitteessa”, Kopioston toimitusjohtaja **Pekka Rislakki** sanoo. ”Luvan hankinta on oppilaitoksille täysin vapaaehtoista”, Rislakki lisää.

Digitaalisten aineistojen käyttö opetuksessa on kasvanut viime vuosina voimakkaasti. Kopioston tuoreen tutkimuksen mukaan peruskouluissa ja lukioissa skannataan vuosittain lähes miljoona sivua tekijänoikeuden suojaamista teoksista. Kun jokainen skannattu sivu jaetaan keskimäärin 21 oppilaalle, nousee skannauksen kokonaisvolyymi noin 18 miljoonaan sivuun vuodessa. Tutkimus osoittaa, että oppilaitoksissa on kasvava tarve luparatkaisulle, joka huomioisi uudet teosten käyttötavat.

Uusien tietoteknisten laitteiden, kuten dokumenttikameran ja älytaulun saapuminen oppilaitoksiin on herättänyt kysymyksiä siitä, miten eri sisältöjä saa niissä käyttää. Yleinen ongelma on myös se, saako PowerPoint-esitykseen skannata kuvan oppikirjasta tai käyttää osaa kustantajan nettisivun sisällöstä. Kopioston luparatkaisu, joka perustuu muissa Pohjoismaissa hyväksi havaittuun malliin, mahdollistaa edellä mainitut käyttötavat.

Kopioston digitaalisen käytön lupa tarjoaa vastauksia opettajien arkeen. Lupa mahdollistaa sen, että opettajat ja oppilaat voivat skannata painettuja julkaisuja sekä kopioida internetissä olevaa aineistoa. Luvan myötä kotimaisia ja ulkomaisia aineistoja voi käyttää niin opetuksessa, tutkimuksessa kuin opinnäyte- ja harjoitustöissäkkin. Digilupa mahdollistaa myös aineistojen välittämisen etäopetuksessa. Tekijänoikeuden suojaamia julkaisuja hyödyntävän oppitunnin voi välittää suljetun tietoverkon kautta esimerkiksi tv-kuvana tai tallentaa opetusryhmän myöhemmin käytettäväksi.

Kopiostolla on valtuudet tekijöiltä ja kustantajilta kattavien tekijänoikeusratkaisujen tarjoamiseen oppilaitoksille. Kopiosto toimii myös niin sanotun sopimuslisenssin nojalla. Sopimuslisenssi on tekijänoikeusjärjestölle laissa annettu mahdollisuus tarjota teosten massakäyttötilanteisiin laajoja, keskitettyjä käyttölupia. Käytännössä tämä tarkoittaa, että tekijänoikeusjärjestö voi myöntää lupia muidenkin kuin edustamiensa tekijöiden puolesta. Oikeudenomistajalla on kuitenkin aina oikeus kieltää teoksensa käyttö, ja hänellä on myös oikeus saada käytöstä korvaus. Opetus on eräs tärkeimpiä sopimuslisenssin käyttöalueita. Vuoden 2005 tekijänoikeuslain uudistus laajensi sopimuslisenssin koskemaan myös teosten digitaalista käyttöä kouluissa.

Kopioston tavoitteena on helpottaa teosten käyttöä oppilaitoksissa ja turvata tekijöiden ja kustantajien oikeudet digitalisoituvassa ympäristössä. Uuden digiluvan myötä teosten oikeudenomistajat saavat heille kuuluvan korvauksen siitä, että heidän teoksiaan kopioidaan ja jaetaan opetuksessa.

KOPIOSTO RY

Hietaniemenkatu 2
00100 Helsinki
Finland

Tel. +358(0)9 431 521
Fax +358(0)9 4315 2377

www.kopiosto.fi
kopiosto@kopiosto.fi

Y-tunnus /
FO-nummer /
Business ID
0414755-2

KOPIOSTO on tekijöiden, kustantajien ja esittävien taitelijoiden yhteinen tekijänoikeusjärjestö. Sen 44 jäsenjärjestöä toimivat laajasti kulttuurin ja viestinnän eri alueilla.

Kopiosto myöntää lupia valokopiointiin ja julkaisujen digitaaliseen käyttöön, radio- ja televisio-ohjelmien tallentamiseen ja tallenteiden käyttämiseen sekä tv-kanavien edelleenlähettämiseen. Muuttuvan tiedonvälityksen haasteisiin kehitetään aktiivisesti uusia luparatkaisuja.

Perityt korvaukset Kopiosto tilittää hallintokulujen vähentämisen jälkeen teosten oikeudenomistajille. Osa varoista jaetaan Kopioston yhteydessä toimivan Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEKin kautta tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin.

*Kopioston asema teosten käyttäjiä ja luovaa toimialaa yhdistävänä linkkinä perustuu yhtäältä jäsenistöltä saatuun kattavaan valtuutukseen ja toisaalta opetus- ja kulttuuriministeriön päätökseen. OKM hyväksyy oikeudenomistajia edustavan järjestön määrääjäksi toimimaan tekijänoikeuslupia myöntävänä järjestönä.
www.kopiosto.fi*

Lisätietoja:

Kopioston toimitusjohtaja Pekka Rislakki

pekka.rislakki@kopiosto.fi

09 4315 2300

www.kopiosto.fi/kopiosto/teosten_kayttoluvat/digilupa/fi_FI/digilupa/